№ 197. Wtorek 26. Sierpnia 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Czerniowce, 19. sierpnia. Urodziny Jego c. k. Apost. Mości obchodzono na Bukowinie w sposób uroczysty. Tak w stołecznem mieście prowincyonalnem jak i w gminach wiejskich była uroczystość kościelna wyrazem uczuć wdzięczności, wierności i niezmiennej przychylności mieszkańców Bukowiny, na którąto uroczystość zebrały się władze cywilne i wojskowe, tudzież ludność rozmaitego stanu i wyznania.

Szczególnie zaś nastręczało stołeczne miasto prowincyonalne tego dnia od rana aż do ciemnej nocy widok szczerej i powszechnej radości. I tak luzowały się koleją: parada wojskowa, salwy z dział, msza wojskowa, suma solenna, opatrzenie ubogich jałmużną, strzelanie do celu, złożenie wyrazu życzliwości ze strony rozmaitych klas ludności itd.

Na zakończenie tej uroczystości odbyła się uczta u p. prezydenta krajowego, następnie strzelano do celu na strzelnicy miejskiej, a wieczór wyprawiony świetny bal w zabudowaniu magistratualnem.

Czerniowce, 19. sierpnia. Jego c. k. Apost. Mość raczył reskryptem najwyższym z dnia 2. sierpnia r. b. przyjąć najłaskawiej najuniżeńsze życzenia pomyślności i wyraz wierności i życzliwości, złożone przy sposobności szczęśliwego rozwiązania Najjaśniejszej Pani ze strony duchowieństwa wyznań rozmaitych, władz cywilnych, reprezentantów gminy czerniowieckiej, tudzież ze strony c. k. prezydenta krajowego tak w imieniu własnem jak i całego kraju koronnego.

(Nowiny dworu — Poseł turecki przybył. — Nuncyusz Viale Prela odjeżdża. — Ułaskawienie. — Wymiar opłaty według alkohol-metrów. — Przepisy pocztowe.)

Wiedeń, 21. sierpnia. Turecki poseł książę Kalimachi przybył tu przedwczoraj wieczór, i nazajutrz odwiedzał w południe ministra hr. Buol-Schauenstein; temi dniami złoży w ręce Cesarza Jego Mości swe listy wierzytelne.

Jej Mość Cesarzowa po wysłuchanem nabożeństwie i otrzymanem błogosławieństwie wyjedzie w sobotę 23. sierpnia b. r. pierwszy raz po swej słabości.

Jej Mość Cesarzowa Marya Anna przyjechała do Wiédnia dnia 20go. Cesarz Jego Mość powitał Najjaśniejszą Panię u dworca kolei żelaznej, zkąd Jej Mość Pani nie zatrzymując się udała się do Schönbrunn. A że Jej Mość Cesarzowa jedzie *incognito* pod imieniem hrabiny Pioschkowic, więc nie było żadnej uroczystości przyjęcia. Dnia 22go w piątek odjedzie południową koleją żelazną do Włoch.

Ich c. k. Moście Arcyksiążę Franciszek Karol i Arcyksiężna Zofia odjadą jutro do Ischl.

Mianowany c. k. posłem w Szwajcaryi baron Mennshengen był dziś w południe u Cesarza Jego Mości na audyencyi, i pojedzie temi dniami na swą posadę do Berna.

Jego Eminencya apost. nuncyusz kardynał Viale Prela oddaje dziś i otrzymuje wizyty pożegnawcze. Odjazd jego do Bononii jest na niedzielę 24go b. m. wyznaczony.

Jego Excelencya minister spraw wewnętrznych Br. Aleksander Bach spodziewany jest tu według nadesłanych wiadomości w pierwszych dniach września z powrotem z podróży inspekcyjnej.

Jego Excelencya jeneralny gubernator lombardzko-weneckiego królestwa feldmarszałek hr. Radetzky dozwolił wygnanemu margrabi Giorgio Raimondi bezkarnego powrotu do c. k. austryackich państw i uwolnił majątek jego od sekwestracyi.

Rozporządzeniem ministerstwa finansów z 31. lipca r. b. względem zmodyfikowania norm niektórych co do podatku, i zgodnie z alkohol-metrami zaprowadzonemi z dniem 1. kwietnia 1853 nakazano teraz, że w tych krajach koronnych, gdzie rozporządzenie ministeryum handlu z 1. kwietnia 1853 względem zaprowadzenia 100 stopniowego alkoholmetru weszło już w moc obowiązującą, mają alkoholmetry te niezwłocznie przyjść do urzędowego użytku, jak niemniej na Węgrzech, w Siedmiogrodzie, w serbskiem województwie, w banacie temeskim, w Kroacyi i Slawonii. We wszelkich zaś krajach koronnych, z wyjątkiem królestwa lombardzko-weneckiego, Dalmacyi i Tyrolu z Vorarlbergiem uregulować należy wymiar podatku tak przy wypłacie jak i zwrocie według nowych alkoholmetrów.

— Ministeryum handlu w porozumieniu z c. k. ministeryum finansów rozporządziło dekretem z 16. lipca r. b. że przepisy postanowienia z 24. lipca 1851 o postępowaniu przy zabieraniu listów przesyłanych w sposób zakazany rozszerzyć należy i do tych wypadków, jeśliby listy prywatne i inne przedmioty, od których należy się portoryum, odkryte zostały w urzędowej przesyłce dyliżansowej. Odtąd więc ustaje moc obowiązująca dekretu kamery nadwornej z 1. marca 1821, a rozporządzenie niniejsze ważnem być ma dla wszystkich bez wyjątku krajów koronnych.

Ameryka.

(Konferencye w senacie. — Wybór nowych reprezentantów. — Stan zdrowia. — Kopalnie złota w Mexyku. — Wiadomości z Ameryki centralnej.)

Pocztowy paropływ „Persia" przywiózł listy z Nowego Jorku z dnia 6. sierpnia i gotówkę 1.034.634 dolarów; odbył żeglugę tę w 8 dniach, 23 godzinach i 30 minutach: jest to szybkość, która przewyższa wszystkie dawniejsze. — Konferencye senatu zajmowały się w ostatnim czasie czysto-miejscowemi sprawami. W izbie reprezentantów przeszedł dnia 2go b. m. bil, przyzwalający 1,100.000 dolarów na polepszenie budowli fortyfikacyjnych na granicy północnej i na morskiem wybrzeżu. Dnia 4go uchwaliła izba mianować komisarza, ażeby pociągnąć linię graniczną między okręgiem Wasyngtonu i posiadłościami angielskiemi, oznaczonemi traktatem Oregonu. Rozporządzenie to otrzymało nazajutrz sankcyę senatu. Prezydent postanowił nie używać na ten raz rządowych wojsk przeciw wydziałowi bezpieczeństwa w San Francisko. Wiadomości z San Francisko były niepokojące. — Mr Brooks został w South Carolina znowu jednogłośnie obrany i zajął miejsce między reprezentantami ludu. Izba reprezentantów zadecydowała dnia 1go głosowaniem, że ani Whitfield, ani Reeder nie może zająć spornego krzesła za Kansas, tak, że w Kansas musi nastąpić nowy wybór. Mr. Herbert z Kalifornii, gdy zajął znowu krzesło, miał mowę na swoje usprawiedliwienie. W Nikaraguy został jenerał Walker znaczną większością 15.835 z pośród 23.236 głosów obrany. W Nowym Jorku panował niezwyczajnie dobry stan zdrowia. W tygodniu przed odpłynięciem okrętu „Persia" umarło 746 osób, między temi było 544 dzieci niżej 5 lat. W kwarantanie jest żółta febra, lecz nie zdaje się rozszerzać dalej. Na jeziorze Jerzego spalił się parowiec „Jahn Jay," przyczem kilku pasażerów zginęło. Do Hawany nadeszły 25go lipca wiadomości z Vera Cruz z poprzedniego dnia z ratyfikacyami pokoju. W Nowym Orleanie słyszano z Meksyku od odkryciu ogromnych pokładów złota w południowej stronie państwa Guerrero.

Podług doniesień z **Guatemali** z 3. lipca przybyły wysłane ztamtąd z San Salvador i Honduras siły zbrojne przeciw Walkerowi na granicę Nikaraguy, i wkrótce oczekiwano potyczki. Walker stał z wojskiem swojem w Leonie. — Na dniu 17. lipca zniszczył pożar w Belize do 50 budynków, między temi kościół Jezuitów i pomieszkanie konzula amerykańskiego. Także znaczna ilość drzewa i zapasy złożone na komorze celnej stały się pastwą płomieni.

Portugalia.

(Zaburzenia pospólstwa w Lizbonie.)

O zaburzeniach w stolicy portugalskiej piszą *Monitorowi* paryzkiemu z **Lizbony** z 11. sierpnia: „Wieczór z 8. na 9 b. m. próbowano tu wywołać powstanie, 11. zdawała się już być przywrócona spokojność. Juz od kilku dni panował rodzaj wzburzenia śród niższych klas ludności miejskiej, podżeganej od wichrzycieli, którzy korzystając z nadzwyczajnego podnoszenia się ceny chleba, przypisywali to spekulantom i lichwiarzom. Odbyło się już kilka schadzek robotników, i dziennik *Revolução de Setembro* zapowiedział w swym numerze z 6. blizkie zaburzenie, gdy na dniu 8. b. m. o godzinie 10. wieczór zebrały się liczne grupy, nadchodzące z różnych stron miasta, na placu Dom Pedra, gdzie poduszczone przemowami kilku osób, rzuciły się na najbliższą piekarnię. I już zabierały się do rozbijania drzwi, gdy rozsądne przedstawienia jenerała hrabi Francos, komendanta milicyi miejskiej, skłoniły je do za-

niechania tego zamiaru. Potem udały się z okrzykami: „Niech żyje Dom Pedro V! Śmierć lichwiarzom!“ do pomieszkania pana Maria Eugenio d'Almeida, jednego z jeneralnych dzierzawców tytoniu i właściciela kilku parowych młynów i piekarni, które część miasta zaopatrują w żywność. Tu powytłukały kamieniami wszystkie szyby i ustąpiły dopiero o 2. godzinie po północy za nadejściem gwardyi miejskiej. Gdy się to działo w środku miasta, przeciągała inne tłuszcza dzielnicą Buenos-Ayres, stawała przed każdą kasarnią i próbowała naprózno okrzykami: “Niech żyje Król! Niech żyje załoga!“ skłonić wojska do udziału w rozruchu. Dnia 9. było miasto zupełnie spokojne, ale 10. o godzinie 5ej wieczór, przeciągały znowu liczne tłumy ulicami wznosząc przy tem okrzyki: „Niech żyje Król! Niech żyje lud! Śmierć lichwiarzom!“ O godzinie 10ej rozbiły na placu Dom Pedra i przy ulicach Augusta i de Prata kilka piekarni, a potem zwróciły się do atakowanego już przed dwoma dniami hotelu pana d'Almeidy. Gdy kilku ludzi uzbrojonych w siekiery i motyki rozbiło kratę żelazną, zamykającą przystęp, wdarł się tłum do środka, zrabował wszystko, co mu wpadło w ręce i podpalił dom na końcu. Oddziałowi lekkiej kawaleryi udało się szczęśliwie ugasić ogień, a gdy potem przyaresztowano kilku głównych wichrzycieli, rozprószyła się tłuszcza. Na placu de Comercio użył jakiś handlarz wiktuałów, gdy go napadło kilku zbrojnych. pistoletu ku swej obronie. Natychmiast utłumiło go pospólstwo, które dopiero poźno w nocy rozprószone zostało. Dnia 11. zrana przybył Król z Cintry, i usunął komendanta gwardyi municypalnej za niedbalstwo jego. W ciągu dnia przechodziły długo jeszcze liczne tłumy ulicami i zmuszały piekarzy do sprzedawania chleba po połowie ceny; ale wieczór użyły władze sprężystych środków. Najznaczniejsze place i ulice obsadzono wojskiem pod rozkazami hrabiego Ponte de San Maria, tymczasowego naczelnego komendanta armii, i tłumy przerażone groźną postawą wojska rozprószyły się. Wieczorem powrócił Król do Cintry.“

Anglia.

(Times o korsarzach afrykańskich.)

Nieszczęśliwą utarczkę między załogą pruskiej fregaty „Gdańsk“ i korsarzami na północnem wybrzeżu Afryki bierze za powód *Times*, by przedstawić wszystkim mocarstwom wodnym konieczność wyniszczenia korsarzy na morzu śródziemnem. Moznaby się nakoniec spodziewać, że rządy nakłonią się do powszechnej krucyaty. Angielską szalupę parową „Vesuvius“, wysłały natychmiast władze Gibraltara, by uwiadomić rząd o tym napadzie i żądać zadośćuczynienia. Istnieje bowiem, jak się zdaje, pewna władza centralna, do której można się udawać w takich wypadkach, a to zawsze coś znaczy. Jeśliby niebyło żadnej organizacyi, tem trudniej byłoby otrzymać zadośćuczynienia. Jeśliby korsarze okrętowi byli tylko samosób od siebie samych, zależni właściciele długich strzelb, gotowi na własną rękę rabować i mordować lub tylko czasami się łączyli podług upodobania, natenczas możnaby naturalnie powiesić jednego niedotykając wcale drugiego. My jednakże wiemy tak mało o ich organizacyi, że niemożemy podać sposobu na przytłumienie haniebnego ich rzemiosła. Ale za to nasz konzul w Tangerze będzie zapewne w stanie udzielić potrzebnych wiadomości. Rządy Francyi i Anglii mogłyby się bardzo łatwo porozumieć względem wygubienia tego plugastwa, a że siedziba jego znajduje się niedaleko angielskiej twierdzy Gibraltaru i posiadłości francuskich w Algierze, przeto spada na obadwa te rządy obowiązek działania. Napady zbójeckie na spokojne statki nie powinny być dłużej cierpiane u wybrzeży morza śródziemnego.

Francya.

(Pomoc dawana okrętom angielskim. — Dary w pamięć urodzin cesarskich. — Marszałek Pelissier u dworu. — Ambasador hiszpański przybył. — Dar Beja tunetańskiego. — Aresztacye w Paryzu. — Podżegi tajnych towarzystw.)

Paryż, 19. sierpnia. *Monitor* donosi o dwóch przypadkach, gdzie okręty francuskie niosły w potrzebie pomoc okrętom angielskim na otwartem morzu. Jeden z tych okrętów miał na pokładzie 143 pasażerów wojskowych z Krymu, których szczęśliwie sprowadzono do Kadyksu.

— Na cześć imienin Cesarza rozdał minister państwa pewną liczbę obrazów religijnych rozmaitym kościołom Francyi, także dwa francuskie kościoły w Syryi otrzymały takie upominki. Zarazem porozsyłał minister do rozmaitych muzeów kraju obrazy i utwory rzeźbiarskie, pochodzące częścią z zamówień a częścią z zakupna odziału sztuk pięknych, a oprócz tego darował prefekturom 26 departamentów marmurowe biusta Napoleona I, tak, że teraz wszystkie prefektury kraju mają takie popiersia.

— Marszałek Pelissier przepędził przedwczoraj cały wieczór w St. Cloud u Cesarza, a za kilka dni odjeżdża do kąpieli morskich. Przed ogłoszeniem nadanego mu tytułu księcia Małachowy proszono pierwej, jak słychać, przyzwolenia Cesarza rosyjskiego, który też, jak hrabia Morny donosi telegrafem, chętnie na to się zgodził.

— Nowy ambasador hiszpański, marszałek Serrano, i marszałek książę Saldanha przybyli do Paryża. — Rząd francuski przyjął obadwa synowców księcia Montenegru, w wieku 14. i 15. lat do lyceum Louis-le-Grand.

— Na dniu 14. b. m. przybył do Marsylii posłaniec Beja Tunetu na pokładzie wojennego paropływu tunetańskiego „Begy“. Bej Tunetu wyprawiał go do Paryża z kołyską dla dziecięcia cesarskiego. — Książę Murat odjechał przed kilkoma dniami do Sardynii, Podróż jego niema jednakże charakteru politycznego. — Słychać, że rząd tutejszy ma zamiar zakazać na przyszłość prasie wszelkich dyskusyi teologicznych i literackich.

— Jednemu z dzienników nadreńskich piszą z Paryża z 19. b. m.: „Wielkie wrażenie sprawiają aresztacye, jakie zaszły dziś po południu o godz. 3. nad brzegami Sekwany. Od Pont Neuf aż do mostu naprzeciw ratusza aresztowali sierżanci policyjni robotników i t. p., którzy znajdowali się nad wodą. Liczbę osób przyaresztowanych w ten sposób podają na 200. Po godzinie 5 nastąpiły dalsze aresztacye. Pierwszych więźniów odesłano wszystkich do Mazas, część poźniejszych zabrano na prefekturę policyi. Przyczyna tych aresztacyi niewiadoma dotąd.“

— We Francyi rozstrzygnięto ostatniemi czasy znaczną liczbę procesów przeciw członkom tajnych towarzystw. Wyroki wypadły w ogóle bardzo surowe. Dziennikowi *Indepen.* piszą pod dniem 18. sierpnia z Paryża: „Czytamy dzisiaj w pewnym dzienniku, że jeden z osądzonych za udział w tajnem towarzystwie jest na nowo obżałowany, że przyjął u siebie jednego ze zbiegów deportowanych do Cayenny, a przybył do Paryza w zamiarze wykonania zamachu. Temi dniami będzie w Lugdunie wytoczony proces, który odsłoni projekta do równoczesnego powstania w Lugdunie i Paryżu; rewolucya w stolicy miała wybuchnąć w przeszłym miesiącu maju; jednej nocy chciano opanować ministerya, ratusz i prefekturę policyi.

Szwajcarya.

(Połączenie kolei Szwajcarskiej z Sardyńską. — Demoralizacya w pospólstwie.)

Berna, 14. sierpnia. Ponieważ wstawienia się rady federacyjnej do rządu Sardyńskiego względem prowadzenia głębiej tunelu przez Col de Menouve, nie odniosły pożądanego skutku, tedy rada federacyjna wezwała rządy Walii i Waadt, ażeby bez ociągania się kazały według pierwiastkowego planu wykonywać robotę. — W najnowszym numerze tutejszego urzędowego dziennika zawarty jest wyrok sądowy w Büren, którym dwunasto-letniego chłopca skazano za kradzież na dziewięćmiesieczną karę w domu poprawy, i usunięcie przez dziesięć lat od obywatelstwa i t. d. *in contum ciam.* Coraz bardziej szerzą się zbrodnie wszelkiego rodzaju. W pojedyńczych kantonach uorganizowane są zupełnie bandy żebraków i złodziei.

Włochy.

(Połączenie kolei austryackich z sardyńską. — Niecne pogłoski z Palermu.)

Z **Nowary** donoszą z 14. b. m.: Zaraz po wymianie ratyfikacyi względem połączenia kolei żelaznej w Nowarze z lombardzką koleją wydał sardyński minister robót publicznych do prezydenta rady administracyjnej kolei w Nowarze pismo, w którem między innemi stoi:

„....Wzywa się towarzystwo kolei żelaznej w Nowarze, by się porozumiało z p. inspektorem i komisarzem rządowym p. Negrelli względem właściwego punktu połączenia, na którym utworzone być mają stacye obu państw dla służby celnej i policyjnej.... Jestto życzeniem rządu, by stacye te — o ile tylko stosunki terytoryalne tego dozwolą — założono w pobliżu mostu w Buffalora, by tym sposobem skrócić według możności dalszy ciąg linii austryackiej na naszem terytoryum.“

— Z **Neapolu** piszą z 11. sierpnia do gazety powszechnej: „Przedwczoraj i wczoraj poszeptywano sobie pod sekretem o krwawej walce ulicznej w Palermie między wojskiem krajowem i stojącym tam na załodze pułkiem szwajcarskim, który według rozmaitych podań miał ponieść straty ogromne: według jednych liczy pułk ten 300 poległych, według innych zaś 600, a nawet do 1000. Nie dziw więc, jeśli pogłoska ta zajdzie spiesznie do Turynu, a może i dalej do Paryża i do Londynu, gdzie z dodaniem wielu jeszcze dziwnych szczegółów uchodzić będzie za wypadek niewątpliwy. Lecz zastanowiwszy się tylko nieco nad tem wszystkiem można łatwo przekonać się o niecości tej pogłoski całkiem zmyślonej.“

Niemce.

(Poseł rosyjski w przejeździe do Wiédnia. — Przejazd dostojnych osób.)

Berlin, 20. sierpnia Rosyjski ambasador przy Dworze Berlińskim baron Budberg przybył tu wczoraj po południu z Petersburga doręczyć J. M. Królowi pismo swego Monarchy odwołujące go z Berlina. Baron Budberg zabawi jeszcze kilka tygodni w Berlinie a potem się uda bezpośrednio na swoją nową posadę do Wiédnia.

— Ich Moście Król i Królowa Bawaryi odjadą d. 21. b. m. z wód w Brückenau i staną wieczór w Nymfenburgu, zabawią tam dwa dni, a potem udadzą się do Berchtesgaden.

Ich królewicz. Moście książę Prus i Albrecht książę Prus spodziewani są w Berlinie.

Jenerał-książę Bernhard Solms-Braunfels mianowany przez Jego Mości Króla Hanowerskiego posłem w nadzwyczajnej misyi przy koronacyi w Moskwie, odjechał dnia 17. b. m. do Rosyi.

Jego królewicz. Mość Paweł, książę Wirtembergii, w podróży z Bremy na Lipsk, stanął d. 18. b. m. w Drezdnie, a popołudniu odjechał do Wrocławia.

Z **Eisenach** piszą pod dniem 18. sierpnia do *Dresd. Journ.*: Jej królewicz. Mość księżna Orleańska zamyśla w tych dniach udać się z dwoma swymi synami na Augsburg i Lindau do Szwajcaryi, dla kuracyi w kąpielach Stachelberg (w romantycznej dolinie Lin). Zimę chce familia spędzić we Włoszech. Ale ośmnasta rocznica hrabi

Paryża będzie obchodzona w Augsburgu całkiem cicho i tylko w kole familijnem.

Szwecya.

(Podróż następcy tronu po kraju.)

Krystyania, 4. sierpnia. Jego królewicz. Mość, wicekról, następca tronu w podróży po Norwegii północnej, zwrócił sie po festynach w mieście Bergen, ku Sögne-Fjord, położonemu w północnym urzędzie Bergenhuus. Książe udał się w to miejsce, ażeby zwiedzieć rozwinięte po okolicach górach piękności natury. Skromnemu orszakowi podróży, jakiego wymaga obyczaj kraju i bezdrożna okolica, towarzyszyły po niebezpiecznych skałach publiczne władze, do których się przyłączyły także gminy włościańskie. Pod noc zajechali do samotnego folwarku pewnego księdza, ażeby z brzaskiem dnia puścić się w dalszą drogę. Książę zwiedził także koło Nordernäs wzniesiony w starodawnym guście z olbrzymich kamieni pomnik, oznaczający miejsce zwycięstwa, które odniósł Król Sverrig nad swoim przeciwnikiem, królem Magnusem (A. 1184.) — Książę Oranii stanął d. 26. lipca w Drontheim. Nazajutrz znajdował się na świetnym balu stanowym i zamyślał dnia 29. odjechać do Islandyi.

Rosya.

(Synod przeniesiony do Moskwy. — Przyjmowanie do służby wojskowej cudzoziemców. — Proklamacya z obwołaniem koronacyi. — Synod do Moskwy. — Wsparcia wojskowym. — Poświęcenie wód Dnieprzańskich.)

Petersburg, 13. sierpnia. Z rozkazu Cesarza pozostanie zamkniętym święty synod tutejszy przez czas uroczystości koronacyjnej w Moskwie. Wszyscy członkowie synoda udają się do Moskwy, gdzie tamtejszy kantor synodyalny zaraz za przybyciem całego synodu zamknięty zostanie; natomiast zaś ma być otworzony w Petersburgu podczas nieobecności synodu kantor synodalny. — Dla zaradzenia dotkliwemu brakowi kilku zakładów sanitarnych rozkazał Cesarz utworzyć niezwłocznie komitet policyi lekarskiej i potwierdził skład jego. — Względem przyjmowania do służby wojskowej cudzoziemców i krajowców nieślubnego pochodzenia dozwolił Cesarz na zmodyfikowanie odniesionej ustawy. 1) Nieslubnie urodzeni cudzoziemcy jakoteż poddani rosyjscy tej samej kategoryi mają być przypuszczani na 12 letnią służbę jako podoficerowie w armii, nim osiągną rangę oficera. to jest na przyszłość niema być wzbronione wstąpienie do armii nieślubnie urodzonym Rosyanom i cudzoziemcom, a mianowicie na przepisany prawnie czas 22 lat w gwardyi a 25 lat w armii. Ustawa ta odnosi się szczególnie do „zastępców,“ którym dobór tym sposobem ułatwiony zostanie. 2) Jako ochotnicy, to jest z prawem odbytej 12stoletniej służby podoficerskiej, mogą wstępywać do armii tacy cudzoziemcy, którzy zrodzeni z ślubnego małżeństwa, złożyli przysięgę na wieczne poddaństwo rosyjskie, z powołania obrali sobie zawód wojenny, i mogą wykazać się świadectwami swoich rządów, że dozwalają im wstąpić do służby rosyjskiej.

— Proklamacya, która w dniach poprzedzających koronacyę, będzie odczytana na różnych placach, jest następującej treści:

„Najjaśniejszy, najpotężniejszy, wielki Pan i Cesarz Alexander Mikołajewicz, wstąpiwszy na odziedziczony tron Rosyi i nierozdzielne z nim trony Polski i Finlandyi, raczył rozkazać: Najświętsza koronacya Cesarza Jego Mości i namaszczenie olejem świętym odbędzie się 26. sierpnia (7. września), i będzie brać w niej udział Nasza małżonka, wielka Pani i Cesarzowa Marya Alexandrówna. Tę uroczystość ogłaszamy niniejszem wszystkim Naszym wiernym poddanym, ażeby w tym błogim dniu zasyłali swoje modły do króla królów, by wszechmocną swą łaską zasłaniał państwo Cesarza Jego Mości, i ustalił w niem pokój i zgodę dla swojej świętej chwały i niezachwianej pomyślności państwa.“

Członkowie synodu udali się do Moskwy, gdzie aż po koniec uroczystości koronacyjnych zajmie sobór swoję siedzibę. W Petersburgu założono tymczasowy kantor synodalny, którego członkami są wikaryusz eparchii Petersburskiej i biskup Rewla Krystofor, rektor duchownej akademii, biskup Makaryj, rektor duchownego seminaryum Archimandryta Joan, i proboszcz katedralnej cerkwi Rajewski. Dopokąd synod bawi w Moskwie, zastanowi tamtejszy kantor synodalny swą czynność.

— Podziękowania cesarskie za wsparcia w pieniądzach i naturaliach dla rannych żołnierzy w ostatniej wojnie, zamiast zmniejszać, powiększają się. Ważnem jest to, że wszystkie stany, od jenerała aż do szeregowca pułków liniowych, od korporacyi szlachty aż do cechów rzemieślniczych, zasłużyły sobie na wyraz względów cesarskich.

Aleszki, nad Dnieprem, 28. lipca. Dzisiaj po południu płynęła pewna liczba statków, ozdobionych liściem i banderami, z Chersonu Dniestrem do poblizkich Aleszek. Przodem posnął się statek, mający na pokładzie księży w ornacie, z obrazem Matki boskiej, a lud częścią na łodziach, częścią na brzegu śpiewał pieśni pobożne, dziękując Bogu za przywrócony pokój i wybawienie z nędzy wojennej. W czasie, gdy żwawo żeglowano, a tłum ludu brnął po kolana w wodzie, zanurzył ksiądz trzykrotnie krzyż w nurtach, poświęcanych pokojowi na nowo. W tem umilkły dzwony Chersonu, a rozległ się odgłos dzwonów w Aleszkach. Za przybyciem tam nastąpiła procesya, przodem postępowali uczniowie i dzieci z zielonemi gałązkami w ręku do głównej cerkwi, dla odspiewania liturgii solennej. Drogę, któredy z placu wylądowania aż do cerkwi niesiono obraz Matki Boskiej, wysypano zielem i kwieciem, które potem lud zbierał, i unosił, ażeby tą świętością zapewnić domowi swemu błogosławieństwo pokoju. Po skończonem nabożeństwie, mieszkańcy Aleszek wyprawili gościom z Chersonu festyn, w którym się uczucia przywiązania do Monarchyi połączyły z religijną solennością i z radością z powodu przywróconego pokoju.

Montenegro.

(Nowe Montenegrynów z Albanami zajścia.)

Z nad-granicy czernogórskiej piszą z 8. b. m. do gazety zagrabskiej:

„Po okrutnej i krwawej rzezi w Kucy pozostawili Czernogórcy 100 zbrojnych załogą w obronnem miejscu Medunie, chcąc się tem bardziej utwierdzić w posiadaniu ziemstwa zdobytego. Basza ze Skutari wyprawił 1000 zbrojnych z sąsiednich gmin tureckich dla wyparowania Czernogórców z tej pozycyi obronnej. Po walce kilkugodzinnej, w której 10 Czernogórców poległo, byłaby twierdza musiała się poddać, gdyby jej nieprzybyło w pomoc 400 zbrojnych z Piperi, którzy na Albanów natarli z zaplecza i zmusili ich do ucieczki. Ztemwszystkiem Turcy zbierają nowe posiłki zbrojne, i wkrótce może już zdobędą Medun szturmem, chociaż miejsce to nietylko dobrze jest obwarowane, lecz nadto leży w miejscu nieprzystępnem dla skał napiętrzonych. Na tę wiadomość nakazał książę czernogórski pospolite ruszenie. Handel i wszelka komunikacya z Albanią całkiem ustały. Nowa wyprawa wojenna pociągnie za sobą zapewne ważne bardzo skutki, a nieszczęsny powiat kucyjski stanie się znów widownią krwawej walki. Słychać, że basza ze Skutari postanowił stanąć osobiście na czele Albanów, którzy poprzysięgli Czernogórcom zemstę za okrucieństwa w Kucy popełnione.“

Turcya.

(Opatrzenie granic od Montenegru. — Legia grecko-rosyjska. — Projekt powszechnego traktatu handlowego.)

Z **Konstantynopola** piszą dziennikowi *Indep. belge* z 8. sierpnia, że Abdi Basza, znajdujący się teraz w Bośnii, otrzymał naczelną komendę nad oddziałem gwardyi cesarskiej, który ma udać się do dystryktów zagrożonych ze strony Montenegrynów. — Przez niedbałość władz udało się trzystu ochotnikom, którzy podczas wojny weszli w służbę rosyjską, a teraz jako poddani tureccy napowrót z Odesy do Konstantynopola odesłani zostali, wylądować i rozprószyć się w mieście i po kraju. Policya turecka, nie bez powodu obawiając się złego wpływu tych włóczęgów, stara się łowić ich teraz nanowo.

Z różnych stron donoszono już z Konstantynopola, że rząd turecki po przywróceniu pokoju zdaje się poświęcać większą uwagę swoim stosunkom handlowym. Podług nadesłanych właśnie prywatnych doniesień ztamtąd mówiono dość głośno, że Porta niejest skłonna odnawiać zawartych z różnemi państwami Europy osobnych traktatów handlowych w takiej samej formie po ich upływie, gdyż zajmuje się teraz ułożeniem powszechnego traktatu handlowego ze wszystkimi mocarstwami i ma zamiar przytem ograniczyć dla dobra produkcyi krajowej przyznawane dotąd obcemu handlowi korzyści.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 23. sierpnia. Dziennik *Pays* donosi, że Cesarz Aleksander po koronacyi zwiedzi południową Rosyę i Krym; dopiero za powrotem Cesarza rozstrzygnięta będzie kwestya względem odbudowania Sebastopola. Dalej donosi ten sam dziennik, że Rosyanie ustąpili z wysp wężowych a Turcy objęli straż przy latarniach morskich.

Florencya, 20. sierpnia. Dzisiejszy *Monitore* zawiera urzędowe uwiadomienie o zaręczynach dziedzicznego księcia Ferdynanda Toskańskiego z księżniczką Anną Saską.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie lwowskim.)

Lwów, 19. sierpnia. W pierwszej połowie bieżącego miesiąca sprzedawano na targach w Gródku, Jaryczowie i Szczercu w przecięciu korzec pszenicy po 10r.12k.—10r.—10r.; żyta 5r.48k. —8r.—5r.24k.; jęczmienia 4r.48k.—6r.52k.—4r.6k.; owsa 3r 6k.—5r.—3r.48k.; hreczki 6r.—7r.12k.—5r.45k.; ziemniaków 1r.36k.—0—2r. Cetnar siana po 36k.—40k.—42k. Za sąg drzewa twardego płacono 10r.—8r.—12r., miękkiego 6r.24k.—5r.—10r. Funt mięsa wołowego kosztował $5^1/_4$k.—6k.—6k. i garniec okowity 2r.—0—2r.24k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 25. sierpnia.		gotówką zlr.	gotówką kr.	towarem zlr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	42	4	45
Dukat cesarski	„ „	4	48	4	50
Półimperya zł. rosyjski	„ „	8	15	8	18
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$35^1/_2$	1	$36^1/_2$
Talar pruski	„ „	1	29	1	31
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr.	bez kuponów	81	24	81	45
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	77	18	77	36
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	53	85	30

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 22. sierpnia.			w przecięciu
Obligacye długu państwa . . .	5%	za sto $84^1/_8$	$84^1/_8$
detto pożyczki narod. . . .	5%	„ $85^{13}/_{16}$ $^3/_4$ $^5/_8$	$85^3/_4$
detto z r. 1851 serya B. . . .	5%	„ —	—
detto z r. 1853 z wypłatą . .	5%	„ —	—
Obligacye długu państwa . . .	$4^1/_2$%	„ —	—
detto detto	4%	„ —	—
detto z r. 1850 z wypłatą . .	4%	„ —	—
detto detto detto . .	3%	„ —	—
detto detto	$2^1/_2$%	„ —	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„ —	—
detto detto z r. 1839		„ $126^1/_2$	$126^1/_2$
detto detto z r. 1854		„ $108^3/_4$	$108^3/_4$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2^1/_2$%	—	—
Obl. lomb. wen pożyczki z r. 1850 . .	5%	92	92
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	
detto galicyijskie i węgierskie .	5%	$77^3/_4$ 78	$77^7/_8$
detto krajów koron.	5%	82	82
Akcye bankowe		1096 1097	1097
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.		605	605
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.		$394^1/_2$ 393	$393^3/_4$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.		2860 2850	2855
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr. . .		—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr. .		—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.		—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.		583 586	585
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.		—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr. . .		—	—
Renty Como		—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 22. sierpnia.		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	$85^1/_2$ $^1/_2$	$85^1/_2$ 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$102^7/_8$ $^3/_4$ l.	$102^3/_4$ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24^1/_2$ fl.	$101^7/_8$ $^3/_4$	$101^3/_4$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$75^3/_4$	$75^3/_4$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—3 $2^1/_2$ 3	10—3 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m
Medyolan za 300 lire austr.	$102^5/_8$ $^1/_2$	$102^1/_2$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	$119^3/_8$ l.	$119^3/_8$ 2 m.
Paryż za 300 franków	$119^1/_2$ $^1/_2$ l.	$119^1/_2$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	$263^1/_2$ 263	263 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	462 461	461 T. S.
Cesarskie dukaty	$7^1/_4$	$7^1/_4$ Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 23. sierpnia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $85^5/_8$—$85^{11}/_{16}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 89. — 90. Lomb. wen. pożyczki z 5% $92^1/_2$ — 93. Obligacye długu państwa 5% 84—$84^1/_8$, detto $4^1/_2$% $73^1/_4$ — 74, detto 4% 66—$66^1/_4$ detto 3% $50^3/_4$—$50^1/_8$. detto $2^1/_2$% $41^1/_2$—$41^3/_4$, detto 1% $16^1/_2$—$16^3/_4$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 95 — 96. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 93 — 94. Detto Peszt. 4% 93 — 94. Detto Medyol. 4% $92^1/_2$ — 93. Obligacye indemn. niższ austr. 5% $86^1/_2$—87. Galic. i węgier. 5% $77^3/_4$ — 78. Detto innych krajów koron. 82 — $82^1/_2$. Obl. bank. $2^1/_2$% $61^1/_2$ — 62. Pożyczka loter. z r. 1834 262 — 264. Detto z r. 1839 $126^3/_4$ - $126^1/_2$. Detto z r. 1854 $108^1/_4$ — $108^1/_2$. Renty Como $13^3/_4$ — 14.

Galic. list. zastawne 4% 82 — 83. Półn. Oblig. Prior. 5% $86^3/_4$—$87^1/_4$. Glognickie 5% 80 — 81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 82 — 83. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 89 — 90. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 117 — 118 Akcyi bank. narodowego 1098 — 1100. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $391^7/_8$—$391^3/_4$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $120^3/_4$ — 121. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 261 — 263. Detto półn. kolei 285 — $285^1/_2$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $354^1/_4$ — $354^1/_2$. Detto tow. żegl. parowej 589 — 590. Detto 13. wydania 574 — 576. Detto Lloyda 428 — 430. Peszt. mostu łańcuch. 68 — 70. Akcye młyna parowego wiéd. 94 — 95. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 20 — 21. Detto 2. wydania 35 — 36. Esterhazego losy 40 złr. $72^1/_2$—73. Windischgrätza losy 24 — $24^1/_4$. Waldsteina losy $24^3/_4$ — 25. Keglevicha losy $11^1/_8$—$11^3/_8$. Ks. Salma losy 39 — $39^1/_2$. St. Genois 37 — $37^1/_2$. Palffego losy $39^3/_4$ — 40. Clarego $39^1/_4$ — $39^1/_2$.

Amsterdam 2 m. $85^1/_4$. — Augsburg Uso 103. — Bukareszt 31 T. $262^1/_2$.—Konstantynopol 31 T. $462^1/_2$ —. Frankfurt 3 m. 102. — Hamburg 2 m. $75^7/_8$. — . — Liwurna 2 m. $102^3/_4$ l. — Londyn 3 m. 10.3. — Medyolan 2 m. $102^3/_4$. — Paryż 2 m. $119^1/_2$. — Cesarskich ważnych dukatów agio $7^1/_4$ —. —. Napoleondor 8 3 — 8 $3^1/_2$. — Angielskie Sover. 10 5 — 10 7. — Imperyał ros. 8 18.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 25. sierpnia.

Oblig. długu państwa 5% 84; $4^1/_2$ $73^1/_2$; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2^1/_2$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. 257; z r. 1839 126. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1098. Akcye kolei półn. 2845. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 590. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $603^3/_4$ złr.

Amsterdam l. 2 m. $85^5/_8$. Augsburg 103 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $101^7/_8$ 2 m. Hamburg 76 2 m. Liwurna 103 l. 2 m. Londyn 10 — $3^1/_2$. 2 m. Medyolan $102^1/_2$. Marsylia $119^1/_2$. Paryż $119^5/_8$. Bukareszt 263 Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $7^3/_8$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $77^7/_8$. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $108^3/_8$. Pożyczka narodowa $85^5/_8$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $391^3/_4$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. sierpnia.

PP. Morawski Jędrzej, z Tarnowa. — Wiszniewski Wiktor, z Lubienia. — Frank Ferdynand, z Wielkich Ócz. — Łucki Józef, z Sarn. — Turczyński Jan i Müller Piotr, z Żółkwi. — Bałowski Aleks., z Kulikowa. — Cichocki Ignacy, z Krasnego. — Żukiewicz Konst., z Steniatyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. sierpnia.

HHr. Dzieduszyccy Aleks., Izydor i Mieczysław, do Dembicy. — JE. hr. Mier, c. k. tajny radca, do Kamionki. — P. Van Roy Edward, c. k. przełożony powiat., do Buska.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 23. i 24 sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	‴					
6. god. zrana	323.95	+ 13 6°	89.6	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	323.96	+ 17.1°	73 0	zachodni	sł.	„
10.god. wiecz.	324 08	+ 12 3°	79 1	połud.-zach.	sł.	„
W nocy burza i deszcz 5.‴96. Wieczór błyskawica.						
	‴					
6. god. zrana	325.09	+ 10.2°	91 3	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	326.73	+ 11.8°	78.8	półn.-zach.	„	„
10 god wiecz.	327.46	+ 9.0°	74.6	zachodni	ci.	pogoda

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: **„Die Puritaner.“**

KRONIKA.

(Poświęcenie zakładu izraelickiej szkoły w Jerozolimie.)

Według doniesienia z Jerozolimy odbyło się dnia 27. lipca r. b. w Jerozolimie uroczyste poświęcenie zakładu naukowego fundacyi pani Elizy Herz-Lämel i p. Szymona Lämel.

Dóm wynajęty na urządzenie tego zakładu przyozdobiono czerwono-białemi chorągiewkami; w sali szkolnej przybranej równie w barwy austryackie wystawiono na szerokiej chorągwi w ramach przepysznych wizerunek J. c. k. Apost. Mości pochodzący z daru fundatorki; naprzeciw zaś umieszczono obraz jej ojca ś. p. Szymona Lämel.

C. k. konzul austryacki p. Pizzamano i dr. L. A. Frankl przyjmowali gości sproszonych, z tych powitano najprzód J. Excelencyę baszę jerozolimskiego, kawalera wielkiej wstęgi orderu Franciszka Józefa, tudzież świetną świtę jego, dalej Chachama Paschi-Abulafia, wielkiego rabina jerozolimskiego z całym synhedryonem. Wkońcu przybyli z tłómaczami swymi i ze zbrojną swą służbą konzulowie: francuski, angielski, hiszpański, sardyński itd.

Dr. Frankl wprowadził po zwykłem powitaniu dzieci przyjęte wraz z dwoma nauczycielami zakładu.

Do zakładu naukowego zgłosiło się tyle młodzieży, że dla braku środków i miejsca musiano uczniów podzielić na pozostających stale w zakładzie i na dochodzących.

Pierwsi z tych w liczbie 20 otrzymają ubior, pożywienie i naukę, drudzy, równie w liczbie 20 — razem przeto 40 uczniów — samą tylko naukę. Uczniowie wspomnieni mają jednakowy ubior wschodni wcale gustowny, a przy ich przyjmowaniu uwzględniono najprzód dzieci poddanych c. k. austryackich, potem sieroty bez ojca i matki, a wkońcu dzieci osierocone z ojca lub z matki. Udowodnione ubóstwo było ogólnym warunkiem przyjęcia.

Po odbytem powitaniu świetnego i czcigodnego zgromadzenia usiedli uczniowie na pięknych zielonych ławkach szkolnych, a chór śpiewaków zaintonował po hebrejsku 30ty psalm Dawida: „W Tobie Boże położyłem ufność moją.“

Dalej miał dr. Frankl przemowę.

Nastąpnie odśpiewano chórem hymn po hebrejsku, zastosowany do tureckiego hymnu narodowego „Araba“, i który w licznych egzemplarzach rozdano.

Jeden egzemplarz wytworny z tłómaczeniem tureckiem wręczono J. Excelencyi baszy Kiamilowi z prożbą przesłania go J. M. Sułtanowi, co też uprzejmie przyrzeczono.

Dalej odprawiono modlitwę w pamięć: ś. p. Szymona Lämel i amerykanina Turos, znanego z dobroczynnych legatów pośmiertnych.

Obecni konzulowie złożyli dr. Franklowi serdeczne życzenia pomyślności w dopełnieniu tak chwalebnego zamiaru i upraszali go o powtórzenie życzeń tych fundatorce szlachetnej, poczem całe zgromadzenie udało się do jadalnej sali zakładu, gdzie po przekąskach podawanych według zwyczaju wschodniego, przyglądano się darom rozmaitym przysłanym dla zakładu po większej części z Wiédnia.

W następujący dzień sobotni odbyło się pierwsze nabożeństwo według starodawnego w tem świętem mieście zwyczaju pod kierunkiem synhedryonu i wspólnie z członkami wielkiej gminy jerozolimskiej, tudzież w obecności licznego zgromadzenia; odtąd nabożeństwo to odbywać się będzie każdego dnia rano i wieczór. W zakładzie rozpoczęły się już nauki.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*